

CANTATRIX

BROCHURE

BACH en de NOORDERLINGEN

Voorwoord

Bach en de Noorderlingen is niet alleen een tocht door de religieuze noordelijke koorcultuur. Dit vocale programma met uiteenlopend religieus repertoire staat ook model voor alles waarvoor het Vocaal Ensemble Cantatrix de afgelopen vijftienvintig jaar heeft gestaan. Spanning. Oorspronkelijkheid. Voor vertrouwd repertoire in niet alledaagse uitvoeringen. En verfrissende nieuwe titels.

Al die jaren is de drijfveer van dit koor ambitie geweest en een lat die steeds hoger kwam te liggen. Wie had in de eerste jaren van zijn bestaan verwacht dat Cantatrix zich zou meten op internationale korenfestivals en hoge ogen zou gooien? En dat gestelde ambities keer op keer realiteit werden?

In Bach en de Noorderlingen kijkt Cantatrix om zich heen naar meesters van toen en nu, die hun gevoelens uitdrukken in religieuze werken handelend over eenzaamheid, uitmondend in hoop. Soms op eeuwenoude teksten. Sommige met een universeel karakter. Andere zijn ter nagedachtenis aan iemand geschreven – de Let Peteris Vasks schreef zijn Pater Noster voor zijn overleden vader – of voor een bepaalde gelegenheid, zoals het motet Komm, Jesu, komm van Johann Sebastian Bach, voor de begrafenis van een rector, op een bestaande tekst van iemand die in het verleden verbonden was geweest aan ‘zijn’ Thomasschule. Bachs oudooms Johann Christian en Johann Michaël zijn ook vertegenwoordigd. Werken van een generatie eerder, uit dezelfde regio. Daardoor krijgt het motet van Johann Sebastian Bach extra reliëf. Bach was trots op deze familieleden: hij nam werken van hen op in zijn bloemlezing die later bekend is geworden als het Altbachisches Archiv. Maar ook deze werken, van Vasks en Johann Sebastian Bach, met hun speciale achtergrond zijn vanwege het algemene karakter van de teksten universeel te noemen.

Cantatrix verbindt in dit concert kwalitatief hoogstaande composities uit alle tijden waarvan vele deel uitmaakten van eerdere programma's. Daaronder ook Ubi Caritas III dat de bekende Amerikaanse componist Ola Gjeilo voor Cantatrix schreef. En Da Pacem, een werk uit eigen gelederen, want de componist hiervan, Rudmer de Vries, was destijds ingezetene van dit vocaal ensemble. De uitvoeringskwaliteit zal hopelijk ook nu weer hoog zijn. Of eigenlijk: nog weer iets hoger dan die van de vorige concertreeks. Want dat is in die vijftienvintig jaar traditie geworden bij deze uit het noorden van ons land afkomstige zangers. Zij zijn in zekere zin ook ‘noorderlingen’, net als de componisten in dit programma.

Het gaat bij Cantatrix altijd om méér ...

Ambitie. Dat is het sleutelwoord voor het Vocaal Ensemble Cantatrix. Ambitie en dan de lat niet meteen te hoog leggen, maar steeds iets hoger. Daarmee begon deze formatie vijftieng jaar geleden en sindsdien is het alleen maar bergopwaarts gegaan. Om zich te meten met de internationale keurtroepen trok Cantatrix meerdere malen naar Italië. Het niveau daar loog er niet om, het wedstrijdprogramma moest vele genres beslaan, maar Cantatrix kwam, zag en overwon in veel gevallen. 'En route' gaf het soms nog enkele concerten, inclusief een uitzwaaiconcert in Leeuwarden.

Net als in de sport komt succes je niet aanwaaien. Een gedegen repetitieschema, betrokkenheid van de zangers en strenge selecties, iedere keer weer opnieuw, daarmee begint het. Meezingen met Cantatrix is vandaag de dag geen vanzelfsprekendheid, iedere zanger moet zijn plaats veroveren en zien vast te houden. En dan is er de keuze van de dirigent. Preciziewerk.

Ook het begrip 'gastdirigent' deed zijn intrede. De vermaarde Erik Van Nevel verbond zich onlangs voor een tweede serie uitvoeringen van Bachs Matthäus Passion aan Cantatrix. Met dit werk, een van de paradepaardjes van het ensemble, trok het door het noorden en westen van ons land. Van de Grote Kerk in Dokkum tot de Westerkerk in Amsterdam. En dat gebeurde met meer programma's. En Van Nevel is niet de enige ingeschakelde gastdirigent. Simon Phipps stond bijvoorbeeld voor het programma Pure Passie, in 2012, tevens

het jaar van de Finland-reis en van optredens met de King's Singers. Ook werd in 2012 een compositieopdracht ten doop gehouden, door Cantatrix verstrekt aan de Noor Ola Gjeilo.

En dan gaan we verder: een jaar later 'ontmoet' het koor Lieven Deroo en zijn Ensemble Polyfoon. Met hun dompelde Cantatrix zich onder in de koorliteratuur van de grote polyfonisten. In datzelfde jaar: het programma Lux Aeterna met aan het begin het roemruchte Miserere van Allegri. En dan was er in 2016 L'amour et la Paix, een programma rond geruststellende koorklanken, van Schütz tot De Leeuw, dat zelfs in Parijs te horen was.

En we gaan nog verder. Cantatrix kiest sinds enkele jaren ook heel bewust voor educatie. Om middelbare scholieren in contact te brengen met Bachs meesterwerk. Live, met koorleden, solisten uit het koor en een klein barokorkest. Zo echt mogelijk. Taakverbreding heet dat, bewust bouwen aan het publiek van morgen. Ook daarin wordt een lat gehanteerd die steeds hoger komt te liggen. Ook achtte men onlangs de tijd rijp het repetitiehonk in Veenwouden in te ruilen voor een meer centraal gelegen locatie: Heerenveen. Met het oog op de toekomst.

Cantatrix viert zijn vijftienvijftigjarig bestaan met Bachs Matthäus Passion Händels Messiah, het programma Remember met daarin Purcells Funeral Music for Queen Mary, en het programma "Bach en de Noorderlingen".

Koor Bach en de Noorderlingen

Sopranen

Gretha Hoekstra, Trix Hiemstra, Jantine Zijl, Carla Noor, Dianna van der Woude, Nienke de With, Elina Jongsma.

Alten

Yteke Kamminga, Aukje van der Woude, Ria van Laar, Wiske Beuker, Mirjam Leentvaar, Jellie de Vries, Birgit Leenders, Henney Venema, Francis Evers.

Tenoren

Klaas Woudstra, Jan Hooghiemstra, Cor Sipma, Martin Pilkes, Gerard van Beijeren, José Antonio Vazquez Fernandez, André Cruz, Laurant Nadal.

Bassen

Inne Hoekstra, Jappie de Vries, Dirck van der Veen, Bauke Hoekstra, Jan Veenstra, Patrick Vanreckem, Hans de Wolf, Martijn de Graaf Bierbrauwer.

Medewerking wordt verleend door

Basso continuo

Vincent van Laar (orgel)
Maria Vahervuo (cello)

Tenor

Rudmer de Vries

Strijkkwartet

Cypresses Quartet

nbn viool I
nbn viool II
nbn altviool
Amke te Wies (cello)

Hans Leenders

Dirigent

Met ingang van het seizoen 2015-2016 is Hans Leenders benoemd tot artistiek leider van Cantatrix.

Hans Leenders heeft in de muzikale wereld zijn sporen verdiend als docent koordirectie en Gregoriaans aan de Kurt Thomas-dirigentencursus in Utrecht. Bij Cantatrix is hij eindverantwoordelijk voor de muzikale kwaliteit van het gezelschap en de programmering.

Hans Leenders is artistiek leider van het professionele kamerkoor Studium Chorale, artistiek adviseur van het Nederlands Gregoriaans Festival, Chorbienale Aachen en het orgelfestival L'Europe et l'Orgue. Tevens is hij hoofdvakdocent orgel en docent muziekgeschiedenis aan het Maastrichts conservatorium. Hans Leenders is cantor-organist van de OLV basiliek te Maastricht (Séverin 1652 en Müseler 1765?) en titulair-organist van de Kopermolen te Vaals (Hilgers 1765).

Als componist profileert hij zich de laatste jaren steeds meer. Zijn composities zijn o.m. uitgegeven bij Ascolta en De Haske.

Hij was gastdirigent bij o.m. bij het Sloveens Radiokoor, Cappella Amsterdam, Groot Omroepkoor, Europa Cantat en vele Europese conservatoria. Hij verzorgde orkestproducties met de Philharmonie Zuidnederland, Symfonieorkest Vlaanderen, Florilegium Musicum (barokorkest) en Ensemble '88 (muziekensemble gespecialiseerd in hedendaagse muziek).

Programma

Johann Sebastian Bach (1685-1750)	Komm, Jesu, komm
Morten Lauridsen (1943)	O, magnum mysterium
Gustav Holst (1874-1934)	Psalm 86
Johann Michael Bach (1642-1703)	Herr, ich warte auf dein Heil
Ola Gjeilo (1978)	Ubi caritas III *
Johann Christoph Bach (1642-1703)	Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn
Peteris Vasks (1946)	Pater noster
Rudmer de Vries (1987)	Da pacem
Johann Sebastian Bach (1685-1750)	Lobet den Herrn, alle Heiden **

* *Het stuk is geschreven voor Cantatrix en uitgegeven door Walton Music*

** *Met dit stuk won Cantatrix de 1e prijs op het concours in Gorizia.*

Tekstverklaring

Komm, Jesu, komm **Johann Sebastian Bach**

Komm, Jesu, komm, Mein Leib ist müde,
Die Kraft verschwindt je mehr und mehr,
Ich sehne mich Nach deinem Friede;
Der saure Weg wird mir zu schwer!
Komm, ich will mich dir ergeben;
Du bist der rechte Weg,
die Wahrheit und das Leben.

Drum schließ ich mich in deine Hände
Und sage, Welt, zu guter Nacht!
Eilt gleich mein Lebenslauf zu Ende,
Ist doch der Geist wohl angebracht.
Er soll bei seinem Schöpfer schweben,
Weil Jesus ist und bleibt
Der wahre Weg zum Leben.

Kom, Jezus, kom, mijn lichaam is moe,
Mijn krachten nemen steeds verder af,
Ik verlang naar uw vrede;
De moeizame weg wordt mij te zwaar!
Kom, ik wil mij aan u overgeven;
Gij zijt de Weg,
De Waarheid en het Leven.

Daarom berg ik mij in uw handen
En zeg de wereld welterusten!
Ook al loopt mijn leven ten einde,
De Geest blijft.
Die zal bij zijn schepper zweven,
omdat Jezus de ware weg
Naar het leven is en blijft.

Tekstverklaring

O, Magnum Mysterium **Morten Lauridsen**

O magnum mysterium,
et admirabile sacramentum
ut animalia viderent Dominum natum

jacentem in praesepio!

Beata Virgo,
cujus viscera meruerunt
portare Dominum Christum

Alleluia

O groot mysterie
en wonderbaarlijk sacrament
dat dieren de pasgeboren Heer mogen aan-
schouwen
liggend in een kribbe

O, gezegende Maagd,
wier schoot waardig was
te dragen de gezalfde Heer.

Halleluja.

Psalm 86 **Gustav Holst**

Koor

To my humble supplication
Lord, give ear and acceptance;
Save Thy servant that hath none
Help nor hope but Thee alone.

Send, O send relieving gladness
To my soul opprest with sadness,
Which from clog of earth set free
Winged with zeal, flies up to Thee.

To Thee, rich in mercies treasure,
And in goodness without measure,
Never failing help to those
Who on Thy sure help repose.

Heav'nly Tutor, of thy kindness,
Teach my dullness, guide my blindness,
That my steps Thy paths may tread
Which to endless bliss do lead.

Solo

Bow down thine ear, O Lord, hear me : for I am poor, and needy.
Preserve thou my soul, for I am holy : O thou my God, save thy servant that trusteth in thee.
Be merciful unto me, O Lord : for I cry unto thee daily.
Rejoice the soul of thy servant : for unto thee, O Lord, do I lift up my soul.
For thou, Lord, art good and ready to forgive : and plenteous in mercy unto them that call upon thee.
Give ear, O Lord, unto my prayer : and attend to the voice of my supplication.
I will praise thee, O Lord my God, with all my heart : and I will glorify thy Name for evermore.

Tekstverklaring

Herr, ich warte auf dein Heil Johann Michael Bach

Ach, wie sehnlich wart ich der Zeit
Wenn du, Herr, kommen wirst

Und mich aus diesem Herzeleid
Zu dir in Himmel führst
O komm und hole mich

Ubi Caritas III Ola Gjeilo

Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Congregavit nos in unum Christi amor.

Exultemus, et in ipso iucundemur.
Timeamus, et amemus Deum vivum.

Et ex corde diligamus nos sincero.
Ubi caritas et amor, Deus ibi est.
Simul ergo cum in unum congregamur:

Ne nos mente dividamur, caveamus.

Cessent iurgia maligna, cessent lites.

Et in medio nostri sit Christus Deus.
Ubi caritas et amor, Deus ibi est.

Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn Johann Sebastian Bach

Weil du mein Gott und Vater bist,
dein Kind wirst du verlassen nicht,
du väterliches Herz.
Ich bin ein armer Erdenkloß,
auf Erden weiß ich keinen Trost.

1. Ich dank dir, Christe, Gottes Sohn,
daß du mich solchs erkennen lan
durch dein göttliches Wort;
verleih mir auch Beständigkeit
zu meiner Seelen Seligkeit.

2. Lob, Ehr und Preis sei dir gesagt
für alle dein erzeigt Wohltat,
und bitt demütiglich:
lass mich nicht von dein'm Angesicht
verstoßen werden ewiglich.

Heer, ik wacht op uw heil
O, hoe smacht ik naar het moment
dat u, Heer, zult komen
en mij uit mijn hartepijn
bij U in de hemel voert
O kom en haal mij.

Waar goedheid is en liefde, daar is God
De liefde van Christus heeft ons tot één ge-
heel gesmeed.

We willen juichen en vrolijk zijn in deze liefde
we willen de levende God vrezen en lief-
hebben

en we willen van ganser harte beminnen
Waar goedheid is en liefde, daar is God
Daarom, steeds als wij in één geheel verza-
meld zijn,
laten we ervoor oppassen ons geestelijk te
laten verdelen

laat boze onmin en strijd ophouden,
en moge de goddelijke Christus in ons mid-
den zijn.

Waar goedheid is en liefde, daar is God.

Omdat u mijn God en Vader bent,
zal u uw kind niet verlaten,
o vaderhart.
Ik ben een arm nietig schepsel,
op aarde ken ik geen troost.

Ik dank u, Christus, o zoon van God
dat u mij dit laat weten
door uw goddelijke woord.
Verleen mij ook bestendigheid
tot heil van mijn ziel.

Ik wil u loven, eren en prijzen
voor alle weldaden die u mij hebt bewezen,
en vraag u deemoedig:
Laat mij niet voor eeuwig
van uw aangezicht worden verstoten.

Tekstverklaring

Pater Noster

Peteris Vasks

Pater noster qui es in coelis,
Sanctificetur nomen tuum;
adveniat regnum tuum;
fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra;

panem nostrum quotidianum
da nobis hodie;
et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem,
sed libera nos a malo.
quia tuum est regnum et potestas

et gloria in saecula
amen

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen,
en uw wil gedaan worden op aarde zoals in
de hemel.

Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets
schuldig was.

En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
want van U is het koninkrijk en de kracht en
de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.

Amen

Da Pacem (myn tinzen)

Rudmer de Vries

Solist

myn tinzen wurde stjoerd
yn it daagjen fan de moarn
berou en leafde, sels fertriet
myn hert sjit fol, hieltyd weroan

myn tinzen wurde laat
yn de kuolte fan de jûn
nei myn liif dat ropt en gûlt
en dat de rêst net fûn

myn tinzen streame út
oer de leechte fan de nacht
fine dêr myn geast werom
lizze frede oer myn klacht

myn tinzen fleane fuort
yn de drokte fan de dei
mar ik bin sterker as ik wie

ik ha him fûn, in nije wei

fine dêr myn geast werom
lizze frede oer myn klacht

Choir

Da pacem, Domine, in diebus nostris
Quia non est alius
Qui pugnet pro nobis Nisi tu Deus noster.

Lobet den Herrn, alle Heiden

Johann Sebastian Bach

Lobet den Herrn, alle Heiden,
und preiset ihn, alle Völker!
Denn seine Gnade und Wahrheit
waltet über uns in Ewigkeit.
Alleluja.

Looft den Heer, alle heidenen,
en prijst hem, alle volkeren!
Want zijn genade en waarheid
heerst over ons in eeuwigheid.
Halleluja.

Nieuwe programma's Cantatrix

Matthäus Passion

Cantatrix en Concerto d'Amsterdam samen in de Matthäus (dirigent: Erik Van Nevel). 'Helpt mir klagen!' Een indrukwekkender inleiding tot een passieverhaal moet nog worden geschreven, en dat is nog maar het begin van een drama dat gelovigen én ongelovigen tot tranen kan roeren.

Bachs Matthäus wordt uitgevoerd op plaatsen waar het hoort: in een kerkakoestiek met een authentiek gezelschap, in eeuwenoude gebouwen die herinneren aan de muzikale rijkdommen van weleer.

Evangelist: Nico van der Meel, Christus: Pierre Mak, bas: Robbert Muuse, tenor: Rudmer de Vries, sopraan: Katherine Fuge, alt: Margot Oitzinger

Datum	Locatie	Aanvang
za 1 april	Nieuwe Kerk, Groningen	19:00 uur
zo 2 april	Kloosterkerk, Den Haag	15:00 uur
vr 7 april	Bonifatiuskerk, Leeuwarden	19:00 uur
za 8 april	Westerkerk, Amsterdam	15:00 uur
zo 9 april	Nicolaikerk, Utrecht	15:00 uur

Bestel nu uw ticket op www.cantatrix.nl

“Bach en de Noorderlingen” (deel II)

Datum	Locatie	Aanvang
za 20 mei	Der Aa-kerk, Groningen	20:15 uur
zo 21 mei	Willibrordkerk, Utrecht	14:00 uur

Tickets zijn te verkrijgen op www.cantatrix.nl

Subsidiënten

Gemeente Leeuwarden

Prins Bernhardfonds (Grace van Heerewaarden Fonds)

kfHein, fonds

CNF Stichting Carel Nengerman Fonds

Provincie Friesland

Gemeente Dongeradeel

Stichting Verzameling van Wijngaarden-Boot

Stichting H.S. Kammingsfonds

Het Dokkumer Stadsfonds

Gravin van Bylandt Stichting

Emmaplein Foundation

Gemeente Leeuwarden

kfHein, fonds

provinsje fryslân
provincie fryslân

Sponsors

Accountantskantoor Van der Elst en Oosterbaan

Raadsma IJzerhandel BV

Dalstra Reizen

Makelaardij Roos

RABO-bank

Makelaardij Roos
Eerst de mensen, dan de bouw!

Rabobank

Colofon

Lay-out en opmaak
Omslag
Drukwerk
Productieleiding

Kees Dijkstra
Jonge Aanplant, Dokkum
Andeko Graphic, Dokkum
Ilse te Wies

Contact

Inet www.cantatrix.nl
Mail info@cantatrix.nl
Mob 06 512 13 471

Volg ons op

